

Pirstoutuvatko työurat?

Työsuojelurahaston tutkimushanke 2018–2020
Uutiskirje maaliskuussa 2019

1

26.3.2019

Tampereen yliopistossa, Työelämän tutkimuskeskuksessa käynnistynyt Työsuojelurahaston hanke *Pirstoutuvatko työurat?* tiedottaa ajankohtaisista tutkimus- ja selvityshavainnoista yhteistyössä Metsäteollisuuden, Kemianteollisuuden, Tekniikan Akateemisten, SAK:n ja STTK:n kanssa

Pirstoutuvatko työurat? -hankkeessa tutkimme teknologian, metsä-, metalli- ja kemianteollisuuden työntekijöiden työuria 1980-luvulta nykypäivään Tilastokeskuksen työnantaja–työntekijä-rekisteriaineistolla FLEED:llä. Hanke käynnistyi syksyllä 2018 videoimalla [asiantuntija-arvioita](#) teollisuuden uusista innovaatioista sekä alojen työllisyysnäkömistä. Keskeinen teknologian ja teollisuuden eri aloja yhdistävä viesti on, että aloilla avautuu jatkuvasti uusia tuoteinnovointi- ja työmahdollisuuksia. Tämä tarkoittaa yhtäältä lukemattomia mahdollisuuksia kiinnostaviin työuriin mutta toisaalta nopeasta teknologian kehityksestä aiheutuvaa muutosta ja tarvetta erikoistuneelle osaamiselle.

Metsäteollisuuden uudistuminen, innovaatiot ja eläköityminen lisäävät osaajien tarvetta

Metsäteollisuus ry selvitti vuoden vaihteessa jäsenkyselyllä yritysten osaavan työvoiman tarvetta. Kyselyllä kartoitettiin muun muassa rekrytointiin liittyviä haasteita. Metsäteollisuus vastaa alana globaaleihin haasteisiin, kun pyritään kohti kestäväää tulevaisuutta ja puubiopohjaisia ratkaisuja. Osaavan työvoiman saatavuudessa on kuitenkin ollut haasteita työntekijäpuolella sähkö- ja automaatioalan, prosessiteollisuuden ja puualan ammattilaisista. Toimihenkilöiden osalta etenkin kone- ja sähkötekniikan insinööreille sekä puunjalostustekniikan diplomi-insinööreille on ollut tarvetta. Lue lisää osaajatarpeista [tiedotteesta](#).

Metsäteollisuus ry, Soile Koriseva, Päällikkö, osaaminen ja koulutus, soile.koriseva [at] forestindustries.fi, 044 509 7590

Kemianteollisuudessa osaamisen laatu ratkaisee

Kemianteollisuuden osaamiskartoituksen 2018 mukaan osaamisen laatuun on kiinnitettävä kasvavaa huomiota. Vaikka laajaa työvoimapulaa ei alalla vielä koettu, työvoimakilpailun kiristyminen näkyy myös kemianteollisuuden yrityksissä. Rekrytointivaikeuksia on ollut pitkään muun muassa sähkö- ja automaatioalan osaajien sekä huippututkijoiden palkkauksessa. Erityistä huolta yritykset kantavat vastavalmistuneiden luonnontieteellisestä ja matemaattisesta osaamisesta sekä alan vetovoimasta. Kemianteollisuus ja kemian osaaminen ovat ratkaisevassa asemassa keskeisten maailmanlaajuisten kysymysten ratkaisuisissa, joten alan koulutukseen halutaan saada parhaat osaajat. Lue lisää tutkimuksen tuloksista [täältä](#).

Kemianteollisuus ry, Riitta Juvonen, Johtava asiantuntija, työhyvinvointi ja uudistuminen, riitta.juvonen [at] kemianteollisuus.fi, 040 515 7107

Pirstoutuvatko työurat?

Työsuojelurahaston tutkimushanke 2018–2020
Uutiskirje maaliskuussa 2019

2

Tekniikan Akateemiset ry kysyy: Perhevapaat – uhka urakehitykselle?

TEKin perhevapaakyselyssä tutkittiin työn ja perhe-elämän yhteensovittamista. Tutkimuksen mukaan vanhemmuuteen ja erityisesti isyyteen liittyy edelleen piileviä asenteita korkeakoulutettujen työpaikoilla. Työpaikkojen kulttuurissa eli asenteissa ja käytännöissä on paljon petrattavaa; esimerkiksi 30–39-vuotiaista naisista 28 prosenttia ja miehistä 14 prosenttia kokevat, että perhevapaa vaikuttaisi haitallisesti urakehitykseen. Lue lisää tutkimuksesta ja sen tuloksista [täältä](#).

Tekniikan Akateemiset, Susanna Bairoh, tutkimuspäällikkö, susanna.bairoh [at] tek.fi, (09) 2291 2563

SAK:n työolobarometri ja luottamushenkilöpaneeli: Teknologisilla uudistuksilla vain vähän työllisyysvaikutuksia

SAK:n työolobarometrin ja luottamushenkilöpaneelin mukaan teknologisilla uudistuksilla ei näyttäisi tähän mennessä olleen merkittäviä työllisyysvaikutuksia. Uutta teknologiaa käyttöön ottaneiden työpaikkojen työntekijöistä 74 prosenttia kertoi, ettei heille kuuluneita työtehtäviä ole siirtynyt koneiden, automaattien, robottien tai muun teknologian tehtäväksi. Saman suuntainen tulos saatiin luottamushenkilöpaneelin kyselyssä, jossa 72 prosenttia vastaajista arvioi, ettei uuden teknologian käyttöönotolla ole ollut työllisyysvaikutuksia. Seitsemän prosenttia kertoi työntekijämäärän lisääntyneen teknologisten muutosten johdosta ja 15 prosenttia kertoi sen vähentyneen. Teknologiset muutokset ovat SAK:laisilla aloilla kuitenkin varsin yleisiä. Vuonna 2018 tehdyissä kyselyissä lähes puolet työntekijöistä ja 60 prosenttia luottamushenkilöistä kertoi, että heidän työssään on viimeisten vuosien aikana otettu käyttöön uusi teknisiä laitteita. Lue lisää [SAK:n työolobarometrin 2018 osaraportista](#), miten uusi teknologia muuttaa palkansaajien työtä. Lue myös siitä, miten työntekijät pääsevät vaikuttamaan uuden teknologian hankintaan, [SAK:n luottamushenkilöpaneelista 2018](#).

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, Riitta Juntunen, Tutkimusasiantuntija, riitta.juntunen [at] sak.fi, 040 570 4408

STTK:n Henkilöstönedustaja-barometri 2017 heijastelee vakautta työelämän rakenteissa

STTK tutki luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen kokemusta työelämysuhteista työpaikoilla henkilöstönedustajien barometrillä vuonna 2017. Tutkimuksen perusteella on ilmeistä, että työelämän rakenteet ovat melko vakaita ja pysyviä, vaikka työvälineissä, työolosuhteissa ja työn tekemisen tavoissa tapahtuukin muutoksia. Työehtosopimuksia muokataan jatkuvasti aiempaa paremmin työelämän kehitystä vastaaviksi. Lähivuosikymmenten suurinta muutosta saa hakea vuoden 1990 alkaneesta taloudellisesta kriisistä, joka nosti yhteistoiminnan työpaikoilla uudelle tasolle. Sen jälkeen työnantajien ja henkilöstön edustajien

Pirstoutuvatko työurat?

Työsuojelurahaston tutkimushanke 2018–2020
Uutiskirje maaliskuussa 2019

3

väliset yhteistyösuhteet ovat pysyneet melko vakiintuneina. Näin barometrin tuottama informaatio heijastelee vakautta, joka työelämän rakenteissa on. Barometrin tulokset ovat luettavissa [täällä](#) ja uusi mittaus tehdään vielä tänä keväänä.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Leila Kurki, Asiantuntija, työelämä ja innovaatiot,
leila.kurki [at] sttk.fi, 0400 798 959

Tervehtien
Pirstoutuvatko työurat -tutkija- ja ohjausryhmä

Tutkimushankkeen vastuullinen tutkija Satu Ojala, Tampereen yliopisto, satu.ojala [at] tuni.fi,
050 318 6176

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Postiosoite
Yhteiskuntatieteiden tiedekunta
33014 Tampereen yliopisto

Käyntiosoite
Kalevantie 5
Tampere

Tampereen korkeakoulu yhteisö
Kotipaikka Tampere
www.tuni.fi